Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto VI. (XIII.), štev. 22 Maribor, četrtek 28. januarja 1932

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Adresa narodnega predstavništva

Adresa, naslovljena na kralja Aleksandra kot odgovor na njegov prestolni govor, je nedvomno najvažnejši dosedanji akt našega novega narodnega predstavništva. V njej se dokumentira vsa naša narodna preteklost in sedanjost, a ugotovljene so tudi temeljne smernice, ki naj nas povedejo v bodočnost. Zato se nam zdi potrebno, da posebno podčrtamo glavne njene misli.

Adresa ugotavlja uvodoma razvoj Srbov, Hrvatov in Slovencev v preteklosti in pot do jugoslovanske orientacije, ki je ustvarila današnjo kraljevino Jugoslavijo; navaja dogodke po osvobojenju do 6. januarja l. 1929., zgodovinski vladarjev akt od tega dne ter novo ustavo in upravno ureditev, ki je privedla do izvolitve narodne skupščine in senata, novega narodnega predstavništva. Za te poslednje čine, ki so preprečili grozeči razpad naše skupnosti, se adresa izrecno in še prav posebej zahvaljuje modremu in odločnemu vladarju kralju Aleksandru.

Narodno predstavništvo je uverjeno, da bo kraljevska vlada vselej in na vseh področjih državne uprave z enako ljubeznijo in skrbjo ščitila in pospeševala interese vseh delov naroda in države. Pa tudi samo je trdno odločeno graditi na teh temeljih svoje nadaljnjo delo. Zaveda se popolnoma velike dolžnosti, ki jo imajo njegovi člani kot predstavniki naroda v teh težkih časih. Z veseljem pozdravlja adresa ureditev države in sprejema iniciativo vlade, da se samoupravno življenje v banovinah in občinah izpopolni in utrdi z definitivno organizacijo.

V zunanji politiki bo naš narod tudi še zanaprej zasledoval miroljubne cilje in pokazal vselej voljo za spoštovanje visokih principov mednarodnega sodelovanja. S temi idejami prežeta, bo naša zunanja politika omogočila Jugoslaviji dobre odnošaje z vsemi narodi, posebno še z zavezniki in prijatelji, katerim bo vedno ostala zvesta. Toda zavedajoč se svoje vloge na Balkanu in v Srednji Evropi, bo ostala vedno neomajna braniteljica sedanjega, iz silnih naporov in žrtev ustvarjenega stanja. Pri razorožitvi bo sodelovala iskreno, a čuvajoč pri tem nedotakljivost svoje varnosti.

Glede odgoditve reparacijskih plačil, se narodno predstavništvo zaveda, da je Hooverjeva iniciativa iz minulega leta postavila našo državo v izredno težaven položaj. Za nas je imela za posledico kršitev principa enakosti med narodi v doprinašanju žrtev. Zato se v polni meri pridružuje besedam prestolnega govora, da: »ne moremo na eni strani nositi bremen za zmago splošnih načel svobode in pravice, a na drugi pristati na to, da se nam odreče povračilo ogromne škode, ki nam je bila povzročena v svetovni vojni«.

Narodno predstavništvo se pa tudi zaveda resnosti časa v katerem se je sostavilo. Dobro ve, da velika gospodarska kriza ni omejena na našo državo, ampak da je splošna in svetovna in da nas postavlja pred težko nalogo. Zaradi padca cen poljskih pridelkov je naš narodni dohodek znatno zmanjšan. Naše narodno bogatstvo se je skrčilo. Zaradi padca kupne moči poljedelcev je osirotelo tudi obrtništvo; trgovina je v zastoju, a industrija ne more najti dovolj odjemalcev. Agrarni protekcionizem industrijskih držav še bolj onemogoča rentabilnost dela in truda naših poljedelcev. Zato je potrebno, da se našemu gospodarskemu položaju prilagode naše javne finance; zato se mora proračunsko ravnovesje obvarovati za vsako ceno, in sicer z največjo štednjo.

Največjo pažnjo treba posvetiti organizaciji poljedelske proizvodnje in njenemu izpopolnjevanju z ozirom na potrebe svetovnih trgov. Čuvanje starih in pridobivanje novih tržišč mora postati ena najglavnejših nalog naše državne politike. Nadalje pozdravlja tudi prizadevanje za uvedbo preferenčnih carin na agrarne proizvode. Naposled pa je treba odstraniti tudi razliko med cenami poljedelskih in industrijskih proizvodov ter prilagoditi pogoje ekonomske aktivnosti drugih gospodarskih panog konjunkturi agrarne proizvodnje. Napredek poljedelstva pa bosta podprla vlada in parlament tudi s tem, da bosta razvila in izpopolnila poljedelski in zadružni kredit. Agrarna reforma, ki je ustvarila gospodarsko podlago 100.000 družinam se bo izvedla do konca.

Tako bo narodno predstavništvo delalo za razvoj vseh skupin gospodarstva in bo ustvarilo pogoje za delo. Pomagalo bo do razvoja domači proizvodnji, kajti le s porabo domačih produktov se bo ohranil denar v naši državi za potrebe našega lastnega gospodarstva. Potrebo razvoja nacionalnega kapitala priznava v polni meri, preprečiti pa hoče vsako njegovo zlorabo na škodo delovne sile in narodnega zdravja. K vsemu temu bo mnogo pripomogel tudi snujoči se gospodarski svet. Narodno predstavništvo je torej prepričano, da bo uspešno izvršilo svojo zgodovinsko misijo v korist in napredek velike in nedeljive Jugoslavije in vsega jugoslovanskega naroda.

Zglasovanje adrese narodnega predstavništva

ZAKLJUČEK DEBATE. — GLASOVANJE. — PROGRAM NADALJNJEGA DELA.

BEOGRAD, 28. januarja. Včerajšnja seja narodnega predstavništva, na kateri se je nadaljevala debata o adresi, se je pričela že ob 8.30. Predsedoval ji je **dr. Pavelić**, govorili pa so poslanci in senatorji Mirko **Ivandeković**, Milan **Popović**, Vladimir **Stanišić**, Mita **Dimitrijević**, Ivan **Hribar**, dr. Bogumil **Vošnjak**, dr. Svetislav **Popović**, dr. Ilija **Šumenković** in Jovo **Banjanin**.

Senator Ivan **Hribar** je orisal zgodovinski razvoj Slovencev in dobo osvobojenja ter zedinjenja s Hrvati in Srbi. Pri tem je omenil tudi velike zasluge našega **generala Rudolfa Maistra, ki je s svojo iniciativnostjo in odločnostjo rešil obsežne slovenske pokrajine. Dr. Vošnjak** je govoril o jugoslovanski misli, poslanec dr. **Popović** pa je obračunal z opozicijo, ki se še vedno gerira kot zastopnica naroda. Ugotovil je, **da se je sestava opozicijske kandidatne liste razbila na neslogi voditeljev, a rezultat volitev dokazuje, da bi tudi sicer bila v parlamentu brez pomena. Njena želja je samo rušiti. četudi nima za to nobene moči in tudi ne jamstva, da bi sama mogla delati bolje.** Do danes se ni mogla niti še zediniti glede enotnega programa, veljavnega za vse njene frakcije. Z volitvami 8. novembra je jugoslovanski narod definitivno odstavil z dnevnega reda ustavno vprašanje ter z ogromno večino sprejel sedanjo ustavo in jo proglasil za svojo.

S temi govori je bila zaključena adresna debata, katere se je udeležilo 40 govornikov. Sledilo je glasovanje. Poročevalec adresnega odbora dr. Slavko **Šećerov** je predlagal, naj se, ker je stavljen en sam predlog, glasuje z vzklikom. **Poslanci in senatorji so z dolgotrajnim ploskanjem sprejeli ta predlog ter z vzkliki kralju in Jugoslaviji osvojili adreso,** katero bo izročila kralju deputacija, sestavljena iz predstavništva narodne skupščine in senata ter članov adresnega odbora.

Po tem sklepu je prevzel predsedstvo **dr. Kumanudi,** ki je zaključil zadnjo skupno sejo skupščine in senata. Odslej bosta obe zbornici zborovali ločeno. Na prihodnji seji skupščine, ki bo sklicana v najkrajšem času, se bodo izvolili stalni odbori: **finančni, administrativni, imunitetni ter odbor za prošnje in pritožbe.** Že na prvih sejah ji bo vlada predložila več zakonskih predlogov, v prvi vrsti pa proračun za leto 1932-33.

Avstrijska vladna kriza

DEMISIJA BURESCHEVEGA KABINETA. — KOMENTARJI DUNAJSKIH LISTOV.

DUNAJ, 28. januarja. Vlada dr. Burescha je podala včeraj ostavko. Predsednik avstrijske republike Miklas je do sestave nove vlade poveril vodstvo poslov dosedanjemu kabinetu.

DUNAJ, 28. januarja. Vsi listi se bavijo z vladno krizo in komentirajo poizkus, da bi se sestavila manjšinska vlada pod predsedstvom dosedanjega kancelarja dr. Burescha. Vsi listi pa so si edini v tem, da so vzroki sedanje krize globji, kakor bi se v prvem trenutku mogio domnevati.

Japonci prodirajo dalje

EKSPLOZIJA BOMBE V ŠANGHAJU. — ZASEDBA HARBINA. — AMERIKA PREDLAGA ANGLIJI SKUPEN NASTOP PROTI JAPONSKI.

TOKIO, 28. januarja. Po vesteh iz Šanghaja je v tukajšnjem japonskem konzulatu eksplodirala bomba, katero so najbrže položili kitajski nacijonalisti. Ker je bomba prezgodaj eksplodirala, ni bil k sreči nihče ubit ali ranjen. Tudi stvarna škoda ni velika. V zaščito svojih postojank, so Japonci sedaj izkrcali še nadaljnjih 500 mož svoje vojske, tako da imajo sedaj v Šanghaju skupno 3000 vojakov.

LONDON, 28. jan. Diplomatska korespondenca »Morning Post« poroča, da je vlada Združenih držav Severne Amerike z ozirom na nadaljno prodiranje Japoncev v Mandžuriji, zasedbo Harbina in koncentriranje čet ter bojnih ladij v Šanghaju naslovila na angleško vlado noto, v kateri zahteva energičen skupen nastop proti Japoncem. Angleška vlada je noto vzela na znanje, ni pa doslej še precizirala stališča, ki ga misli zavzeti na ta stavljeni predlog.

Usoda angleške podmornice

V PODMORNICI JE BILO 64 OSEB. KATASTROFA PARNIKA »LARCHWOOD«.

LONDON, 28. januarja. Iskanje potopljene podmornice »M. 2« je kljub vsem dosedanjim naporom ostalo brez uspešno. Kakor je sedaj naknadno ugotovljeno, je bilo v pogrešani, odnosno ponesrečeni podmornici skupno 64 mož, ker so se na njej udeležili manevrov kot gosti tudi nekateri letalski častniki drugih formacij. Podmornica je bila opremljena tudi z najmodernejšo oddajno in sprejemno radio-postajo. Ker posadka ni odposlala niti običajnih klicev na pomoč, sodijo, da je voda tako naglo vdrla v notranjščino pod mornice, da se niti radio-naprave ni več mogla poslužiti.

LONDON, 28. januarja. Ob severni obali Yorkshira je trčil parnik »Larchwood« zaradi goste megle v neko drugo ladjo in se tako poškodoval, da se je že v nekaj minutah potopil. Posadka se je do zadnjega moža rešila v čolne.

RUSKO-ROMUNSKA POGAJANJA SO SE RAZBILA.

MOSKVA, 28. januarja. Rusko romunska pogajanja za sklenitev pakta o nenapadanju v Rigi, so bila včeraj definitivno prekinjena. Romunska delegacija je odpotovala domov, ruska pa je ostala še nadalje v Rigi, da nadaljuje pogajanja z Letonci.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Zaenkrat nobene bistvene spremembe, tudi na gorah še jutranji mrazovi, v par dneh toplejše vreme.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna **»Franz Josefova« voda** dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo **»Franz Josefove« grenčice** pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Širite „VEČERNIK!"

Zadušnica za nadškofa Sedeja.

V nedeljo 31. t. m. se bo ob 11. uri dopoldne brala v tukajšnji stolnici maša zadušnica za pokojnega goriškega nadškofa dr. Fr. Sedeja. Mariborčani, posebno Primorci, naj se je udeležijo v čim večjem številu.

Darovi za pomožno akcijo.

Z ozirom na pritožbe, da se niso po vseh hišah pobirale za Pomožno akcijo stare obleke in obutev kakor tudi denarni prispevki, prosi mestno načelstvo vse meščane, ki so se pri pobiranju pomotoma prezrli, da darove, namenjene Pomožni akciji, izročijo neposredno mestnemu načelstvu in sicer gotovino mestni blagajni, Slomškov trg št. 11, naturalije pa socialno-političnemu uradu Rotovški trg št. 9.

Led na falskem jezu.

Danes v prvih dopoldanskih urah so spet morali počivati vsi mariborski obrati, ki dobivajo električni tok s Fale, ker so na Fali imeli spet težave s plavajočim ledom, tako da so morali ustaviti turbine. Šele okoli pol 11. ure so bile motnjave odstranjene. Vsled prekinitve toka je zastalo delo tudi v »Mariborski tiskarni« in je današnji »Večernik« izšel s precejšnjo zamudo.

Nezgoda tovornega avtomobila.

Ko se je vračal včeraj popoldne s tovornim avtom iz Dravograda v Maribor šofer tukajšnjega trgovca Oseta, ga je doletela blizu Brezna nesreča. Na nekem zaledenelem ovinku je zaneslo avto s ceste, da se je prevrnil v obcestni jarek. Pri tem je padel tudi šofer ven, a se na srečo samo lahko poškodoval. Na pomoč poklicani mariborski reševalci so dvignili avto iz jarka.

Mariborski smučarski klub

priredi od 7. do 14. februarja t. l. smuški tečaj pri Pohorskem domu na Pohorju.

Vsak dan eno.

Včeraj popoldne je odpeljal nekdo iz veže bolniške blagajne na Slomškovem trgu, čevljarskemu pomočniku Josipu Kresalu skoro novo, črno pleskano kolo, vredno 1500 Din. — To mora v Mariboru že kar mrgoleti kolesarskih tatov!

S policije.

Preteklo noč je imela policija dosti posla z razgrajači. Na Vodnikovem trgu so se stepli delavci Milan P. in dva Ivana. S težavo jih je užugal stražnik in spravil pod ključ v Ključavničarski. Nadalje je bila aretirana radi vlačugarije Karolina B., že stara znanka policije. V zapore so vtaknili tudi Alojzija S. radi beračenja, Antona in Jožefo M. pa radi razgrajanja in nedostojnega vedenja.

Posestna sprememba.

Anton in Josipina Tavčar, stanujoča v Jurčičevi ulici, sta kupila hišo št. 25 v Smetanovi ulici od Adolfa in Frančiške Klubička iz Daruvara za 250.000 Din.

Naši ljudje v Argentiniji.

O življenju med izseljenci v Argentiniji bo nadaljeval drevi ob 19. uri svoja zanimiva predavanja g. Rupert Lindtner na »Ljudski univerzi« v Studencih.

Zborovanje okoliških gostilničarjev.

Včeraj dopoldne je imela gostilničarska zadruga za mariborsko okolico svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo večje število zadružnih članov. Navzoča sta bila tudi obrtni nadzornik g. Založnik in tajnik Zveze gostilničarskih zadrug g. Peteln. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik zadruge g. Holc, ki je podal obširno poročilo o poslovanju zadruge v preteklem letu. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor s predsednikom g. Holcem na čelu. Pri debati, ki je za tem sledila, so zborovalci razpravljali o današnjih težkočah, s katerimi se ima boriti gostilničarska obrt.

Igralce državne razredne loterije, ki kupujejo srečke v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13, opozarjamo, da so srečke za IV. razred že dospele in jih lahko zamenjajo do 3. februarja t. l. Ker bo žrebanje že 4. in 5. februarja, prosimo točnosti. Nezamenjane srečke bomo prodali naprej.

Maribor za Maribor!

Glasbeni večer za Pomožno akcijo v dvorani pivovarne „UNION“ v sredo 3. februarja 1932

Veliki lepaki po ulicah in javnih lokalih nas vabijo, da se dne 3. febr. vsi brez izjeme zberemo v veliki dvorani pivovarne „Union“, kjer bo ves glasbeni Maribor nastopil v korist Pomožne akcije.

Prvič, odkar obstoja naš Maribor, bo s tako plemenito gesto storil vse kar more, da omili bedo svojih pomanjkanje trpečih someščanov, ki jih je težka gospodarska kriza spravila ob zaslužek in kruh. Pa tudi prvič bo Maribor na tem velikem koncertu pokazal, kaj zmore z združenimi močmi vseh svojih pevcev, pevk in godbenikov. Nastopilo bo preko 300 oseb in vsa dela, ki se bodo izvajala, bodo vzeta iz naše lastne bogate zakladnice, ki so jo z dolgoletnim trudom napolnili naši najboljši pesniki in skladatelji. Popolnoma upravičeno je zato geslo prireditve: „Maribor za Maribor!“

Zato ne odklanjajte vstopnic, ki vam jih te dni ponujajo in ki vam jih še bodo do velikega večera 3. februarja. Storite vsi svojo dolžnost: udeležite se koncerta, pomagajte trpečim! Velika dvorana pivovarne „Union“ mora biti tako polna, kakor še ni bila nikoli doslej!

Opozorilo davkoplačevalcem.

Davčna uprava Maribor nas prosi za objavo: Pridobninski davčni zavezanci se opozarjajo, da poteče rok za vlaganje pridobninskih davčnih prijav in prijav za pavšalirani davek na poslovni promet dne 5. februarja t. l., rok za vlaganje **letnih prijav** za davek na poslovni promet »knjigašev« pa 31. januarja 1932.

4×P=?

Prvi **P** visoko leze, gre v polet.
Drugi **P** se zavrti tja v nori svet.
Tretji **P** nam lepoplavi dan pove.
Četrti **P** nam lajša krize in gorje.
Štirje P za vas postavljeni!
Štirje P za vas najavljeni!
Vas pozivlja SPD,
da poveste nam ime!

Planinski Ples Ponedeljek Prvega.

Hudi časi.

Pirichova tovarna usnja v Ptuju je znižala delavske mezde za 20 odstotkov. Ubogi delavci, ki so bili že itak slabo plačani, so s tem zmanjšanjem zaslužka hudo prizadeti.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 28. januarja ob 20. uri »Škorpijon«, ab. A.

Petek, 29. januarja. Zaprto.

Sobota, 30. januarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar«, ab. D.

Veliko zanimanje je med gledališko publiko za krstno predstavo Golouhove politične satire »Groteska sedanjosti«, ki bo v kratkem. Režira J. Kovič, nove scenerije je naslikal gled. slikar Ussar.

Smuški izlet k Rimskemu vrelcu

priredi Zimskosportni odsek SPD Maribor. Odhod v soboto z vlakom ob 13.18 in 18.40 do postaje Guštanj; odtod z vozom do zdravilišča Rimski vrelec. Zbirališče pred odhodom vsakega vlaka v vestibulu glavnega kolodvora. Vodja izleta gosp. Pič. Radi polovične vožnje vzemite nove planinske legitimacije s seboj. Prijatelji prirode dobrodošli!

Iz Prekmurja

Finančni stražniki ubili tihotapca. Na madžarsko-prekmurski meji so te dni zasledili finančni stražniki skupino tihotapcev, ki so na poziv, naj se ustavijo, pričeli bežati. Stražniki so oddali za njimi več strelov in ustrelili 18letnega posestniškega sina Ivana Tkalca iz Krketinca v Medjimurju. Ustreljeni tihotapec je nosil dve vreči tobaka za pipo. Ostali tihotapci so pobegnili.

Ogenj uničil mlin. V ponedeljek ponoči je na Muri pri Krketincu zgorel mlin Josipa Rožmana. Rešiti je bilo mogoče le nekaj vreč moke. Škoda znaša okrog 75.000 Din. Mlin ni bil zavarovan.

»Muravidek« zopet izhaja. Kakor znano, je malo pred lanskimi državnozborskimi volitvami prenehal izhajati še zadnji v madžarščini pisani prekmurski tednik »Muravidek«, ker je število njegovih naročnikov tako padlo, da ni imel več nobene stvarne podlage. Sedaj pa so nekateri madžaronski elementi list zopet obnovili in ga preselili iz Dolnje Lendave v Čakovec. Koliko časa bo list tam izhajal, ni znano, gotovo pa je, da tega mrliča ni bilo prav nič treba obujati k novemu življenju.

Brzovlak Kotoriba—Pragersko ostane. Ukinitev brzovlaka na progi Kotoriba—Pragersko—Maribor je težko prizadela tudi Prekmurje, ki se je zato v celoti pridružilo akciji Medjimurja, da se znov.. uvede. V Murski Soboti, Dolnji Lendavi in drugod je bilo več zborovanj, s katerih so bile odposlane železniški direkciji v Ljubljani zadevne resolucije. Uspeh ni izostal. Vlak se zopet uvede in bo vozil kakor doslej.

Salonski komik Wollner samo še par dni. V soboto balonska reduta mask. Velika kavarna.

Ubil župnika in sebe.

Newyorški listi poročajo iz Paname: V pokrajini Veraguas je neki mladenič v cerkvi ustrelil domačega župnika, ker je s prižnice opominal mlada dekleta, naj ne plešejo toliko narodnega plesa »Fandango«, ampak rajši pomagajo doma materam v gospodinjstvu. Po svojem činu je mladenič kakor obseden tekel domov in z dinamitno patrono samega sebe pognal v zrak. Patrona ga je raztrgala na kose.

Dinastija Pilsudski

Na Poljskem se v zadnjem času vedno bolj širi monarhistični pokret, ki zahteva, da se osnuje »dinastija Pilsudski«. Kako misli sam maršal o tej zadevi, ni znano. On je že od svoje mladosti navdušen oboževalec Napoleona, a ga vendar ne misli v vsem posnemati. Hotel bi biti napol Korzikanec, napol pa Kosciuszko, ki je vodil prvo protirusko ustajo in je bil prežet z jakobinskimi idejami, umrl pa je kot skromen meščan. Njegov poizkus, dobiti v roke oblast, se je ponesrečil. Toda to, kar je Kosciuszko le poizkušal, je maršal Pilsudski izvršil. Vendar se sam v monarhistična prizadevanja ne meša. Pušča jim svoboden razvoj. Pokret zares precej uspeva. Najvnetejši monarhist, vilnski poslanec Mackiewicz je na nekem nedavnem zborovanju monarhistov odločno zahteval, da se osnuje »dinastija Pilsudski«, ker bo sicer po maršalovi smrti prešla zopet vsa oblast v nesposobne roke parlamenta. Toda Pilsudski ima samo dve hčerki, in tako bi nova dinastija nosila svoje ime le dokler se naslednica ne bi poročila. Po vsem tem se zdi, da so v ozadju interesi nekaterih visokih starih plemiških rodbin. —

Dramski uspeh londonske prodajalke

Še nedavno nikomur znana Dodie Smithova ima najboljše izglede, da postane slavna s svojo prvo dramo, ki jo pravkar igrajo v newyorškem Lyric-Theatru. In ta Dodie Smith je navadna prodajalka zelenjave v neki londonski tržnici, ki še vedno pridno in vestno opravlja svoj posel.

Svojo dramo je napisala letos poleti v neki škotski vasi, kjer je bila na počitnicah, in ko se je vrnila v London, jo je izročila gospodu Deanu, ravnatelju imenovanega newyorškega gledališča, s katerim se je seznanila čisto slučajno. Dean se je za njeno dramo takoj navdušil in jo postavil na repertoar svojega gledališča. In ni se zmotil, ker že doslej si je dramo Dodie Smithove ogledalo okoli 400.000 ljudi. Dohodki od predstav znašajo že približno 100.000 funtov šterlingov.

Toda to še ni vse, mlada pisateljica je prodala svoje delo tudi že nekemu ameriškemu filmskemu podjetju. Tako je doslej zaslužila že 25.000 funtov šterlingov ali okrog 5,000.000 Din. Naposled pa so njeno delo sprejele na repertoar tudi uprave nekaterih angleških, avstralskih, škandinavskih, nemških in francoskih gledališč. Uspeh Dodie Smithove je torej popoln in njena bodočnost je sijajno preskrbljena.

Brezposelnost v Italiji narašča.

Generalni ravnatelj socialnega zavarovalnega zavoda v Rimu objavlja podatke o brezposelnosti v Italiji. Dočim je število brezposelnih sredi novembra znašalo okroglo 870.000, je naraslo koncem minulega leta na 972.321 oseb.

Poljska na poti do velesile

POLJSKA VELEMESTA. — NARAŠČANJE PREBIVALSTVA PO VOJVODSTVIH. — BODOČA NOVA VELESILA.

Državni statistični urad je te dni objavil celokupni elaborat o lanskem ljudskem štetju na Poljskem, iz katerega so bili posamezni izvlečki že poprej obelodanjeni. Po tej objavi je v zadnjih 10. letih narastlo število prebivalstva poljske republike za 18.9 odstotkov, in sicer v številkah od 26,856.000 na 31,927.000, tako da šteje danes skoraj 32 milijonov duš, toliko kakor Italija l. 1910.

Danes ima Poljska eno mesto z več ko enim milijonom prebivalcev. To je glavno mesto Varšava, ki šteje 1,178.200 duš. Deset mest ima pa preko 100 tisoč prebivalcev, in si po vrsti slede: Lodž s 605.287, Lvov s 316.174, Poznanj z 246.574, Krakov z 221.260, Vilna s 197.049, Katovice s 127.841, Čenstohova s 117.692, Bydhošt s 117.529, Lublin s 112.522 in Sosnovice s 109.542 dušami.

Število prebivalstva po posameznih vojvodstvih se kreta med 3 milijoni in 700.000. Najgosteje so obljudena vojvodstva: kielecko z 2,935.686, lodžsko z 2,632.434, lvovsko s 3,127.153, varšavsko z 2.532.528 in krakovsko z 2,297.027 prebivalci. Od obmejnih imajo največ prebivalcev: volinjsko z 2,081.501, bialostocko z 1,640.394 in vilensko z 1,272.851 dušami.

V zadnjih 10. letih se je najbolj pomnožilo prebivalstvo v vzhodnih vojvodstvih, in sicer od 26 do 51 odstotkov, dočim znaša v poznanjskem vojvodstvu prirastek samo 7 odstotkov. V nekaterih pokrajinskih mestih, kakor n. pr. v Grodnu, Vilni, Brestu, Kovelu itd., se je prebivalstvo povečalo za 50 do 80 odstotkov, v novi luki Gdiniji pa celo za 854 odstotkov. Pojav je tedaj tudi na Poljskem isti kakor v Jugoslaviji: dočim je na vzhodu in jugu porast velik, je na zahodu in severu le neznaten.

Poljski listi se obširno bavijo s temi podatki in naglašajo, da je porast prebivalstva na Poljskem dosti večji kakor drugod v Evropi. Poljska je narastla v teku zadnjih 10 let za 18.9, Jugoslavija za 16.2, Češkoslovaška za 8.2, Norveška za 8, Anglija za 5.5, a Švica samo za 5 odstotkov. Če se bo poljsko prebivalstvo tudi zanaprej tako naglo množilo, bo Poljska v 10—15 letih dohitela že Francijo in bo torej imela vse pravice do položaja velesile.

Nekaj misli o pomenu individualne psihologije

(K predstoječem predavanju dr. Adlerja v Mariboru.)

Ena največjih zagonetk na svetu je nedvomno človeška duša. Kako težko je prodreti v njeno globino, kako nezanesljive so ugotovitve o njenem snovanju in nagibih dejanj. Proučevanje človekove duševnosti otežuje zlasti še dejstvo, da je vsak človek svet zase, s svojim posebnim načinom reagiranja na zunanje pojave, s svojim posebnim stališčem do okolja in družbe. Zato psihologija, ki samo razčlenjuje duševnost v njene prvine, te kot osamljene proučuje in ugotavlja njihove splošne zakonitosti, pri presojanju ljudi in vplivanju nanje ne koristi mnogo. Mnogo premalo je, ako vemo samo to, kako iz dražljajev nastajajo zaznave in predstave, kakšni so splošni zakoni, po katerih delujejo spomin, domišlija, razum, čustvovanje in hotenje.

Radi majhne praktične uporabnosti tega dušeslovja je naravno, da so se začele pojavljati razne struje, ki postavljajo raziskovanje človeške duševnosti na čisto drugačno osnovo. Sem spadata zlasti psihoanaliza dr. Sigmunda Freuda in individualna psihologija dr. Alfreda Adlerja.

Psihoanaliza sloni na eksistenci duševne podzavesti, kamor izginja iz zavesti pregnane oz. zatrte predstave, želje in goni. Od tukaj delujejo kot nekake temne podzemeljske sile in prodirajo v obliki sanj, nevroz in drugih duševnih motenj na površje. S pomočjo analize sanj ter posebne metode izpraševanja prikliče psihoanalitik pregnane predstave in želje iz zastitih globin zopet v luč zavesti in jih tako stori neškodljive. Psihoanaliza je razrešila marsikako uganko človeške duše, uporabljiva pa je v splošnem le bolj v izrazito patoloških primerih in služi skoro samo zdravnikom.

Za vsakdanje življenje in za vzgojo ima več pomena individualna psihologija. Njen ustanovitelj dr. Adler je bil prvotno učenec in pripadnik dr. Freuda, pozneje pa je šel svojo pot. Individualna psihologija smatra težnjo po uveljavljenju kot glavno življenjsko gonilno silo, ki izhaja iz pranagona samoohranitve. Težnja po uveljavljenju lahko dvigne človeka do velikih dejanj, v neugodnih razmerah ga pa prirojeno čuvstvo manjvrednosti lahko tako potlači, da docela izgubi vero v samega sebe. To sta pa le skrajna učinka. Med obema pa se giblje dolga vrsta raznovrstnih pojavov, ki povzročajo različne konflikte, tako v duši posameznika, kakor tudi med družbami in celo med narodi, ker so tudi ti kot enote podvrženi omenjeni elementarni gonilni sili.

Najhujše konflikte povzročata težnja po uveljavljanju in ovirajoče čuvstvo manjvrednosti pri tistih, ki imajo do zaželjene pozicije v družbi najdaljšo in najtežjo pot. To so otroci, zlasti tisti, ki jim je bila narava mačeha, namreč telesno in duševno manjvredni.

Otroku je pot do zaželjene družabne pozicije že v normalnih okoliščinah dolga in težka. Ta kot je pravzaprav njegov razvoj do polnovrednega člana človeške družbe, je proces vraščanja v duhovno, socialno in gospodarsko okolje sodobnosti. Otrokova duševna vsebina in zmožnosti so ob rojstvu enake ničli. Tekom razvoja si mora prisvojiti toliko znanja, kolikor ga zahteva stopnja kulture oz. cilji, ki jih je postavil doraščajoči človek sam, ali pa mu jih diktirajo tisti, ki imajo nad njim oblast. Prilagoditi se mora sodobni stopnji civilizacije in se ukloniti zakonom družbe, njenim šegam in navadam; seznaniti se mora z nauki religije in jih priznati kot vrhovne zakone svojega dejanja in nehanja. Vse to je velikanska naloga, ki raste sporedno z napredkom človeštva. Ničla ob rojstvu pa ostaja vedno enaka.

Zato je razumljivo, zakaj je v današnji dobi vzgojno delo mnogo težje, nego je bilo v prejšnjih patriarhaličnih časih, zakaj je razvoj otroka pri primitivnih narodih mnogo lažji. Neupoštevanje gori navedenih dejstev in nepoznavanje motivov otrokovih dejanj zakrivi pri vzgojitelju često usodno napačne ukrepe, ki prisilijo otroka, zlasti telesno in duševno manjvrednega, da se skuša z negativnimi dejanji vriniti v ospredje in zbuditi pozornost, ako se drugače ne more uveljaviti. Njegov razvoj lahko krene v čisto antisocialno smer in iz njega postane družbi sovražno bitje. Prestopki takih ljudi se pravilno presojajo le s stališča individualne psihologije, katera v vzgoji in tudi v pravosodstvu odločno zavrača kazen kot enostavno osveto za storjeni zločin in zahteva, da nesrečnežu vlijemo poguma in mu vrnemo zaupanje v samega sebe.

Individualna psihologija si radi svoje praktične uporabnosti pridobiva vedno več pripadnikov tudi pri nas. V Zagrebu že deluje »Radna zajednica za individualnu psihologiju« in kakor je bilo javljeno, pride koncem tega tedna na svoji turneji po Jugoslaviji dr. Adler predavat tudi v Maribor. Gotovo je, da vseh problemov vzgoje in sožitja med ljudmi tudi individualna psihologija ne bo mogla rešiti; življenje je pač preveč komplicirano, da bi se moglo urediti z eno samo formulo. Ne da se pa oporekati, da daje glede vzgoje in občevanja z ljudmi dragocene izsledke in nasvete. F. H.

Šport

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo 31. t. m. bo na igrišču ISSK Maribora nogometni brzoturnir vseh mariborskih klubov v korist brezposelnih.

Vrstni red tekmovanja je ta-le:
ob 13.30 SK Rapid:SK Svoboda;
ob 14. ISSK Maribor:SK Železničar;
ob 14.30 ISSK Maribor:SK Svoboda;
ob 15. SK Železničar:SK Rapid;
ob 15.30 SK Železničar:SK Svoboda;
ob 16. ISSK Maribor:SK Rapid.

Propozicije: Vsaka tekma traja 20 minut. Zmagovalec prejme pokal MO. Zmaga ono moštvo, ki si je priborilo večje število točk. V primeru enakega števila točk odločuje goaldiferenca, v primeru enake goaldiference odločuje žreb. Vsi klubi morajo nastopiti s kompletnim prvim moštvom.

Nedeljske tekme bodo sodili: SK Rapid:SK Svoboda V e s n a v e r; SSK Maribor:SK Železničar N e m e c; ISSK Maribor:SK Svoboda B i z j a k; SK Železničar:SK Rapid B e r g a n t, SK Železničar:SK Svoboda M o h o r k o; ISSK Maribor:SK Rapid dr. P l a n i n š e k.

Sokolstvo

Sokol Št. Ilj v Slov. gor.

bo imel v nedeljo 31. t. m. ob 3. uri popoldne redni letni občni zbor v Dimnikovi dvorani. Ker je šentiljski Sokol v preteklem poslovnem letu zelo živahno deloval, bodo poročila gotovo zanimiva.

V šoli.

Katehet bi malim šolarčkom rad dopovedal, kaj je usmiljenje. Torej pazi, Mihec: Če bi videl, da nekdo pretepa svojega osla, pa bi mu to zabranil, kakšna čednost bi bila to?

Mihec: Bratovska ljubezen.

Klin s klinom.

Na nekem volilnem shodu je zavpil možakar: »Tako bedastega volilnega govora pa še nisem slišal!«

Ravnodušno je odvrnil govornik: »Prijatelj, jaz govorim tako, da me morete razumeti!«

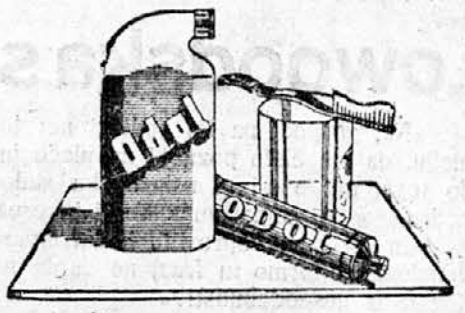

Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo.
ODOL se je v 40 letih izkazal povsem svetu.
ODOL ni nikoli razočaral.

Tragičen konec romunskega razbojnika

Razbojnik Popa je bil že več let strah in trepet Romunije, o čegar številnih zločinih so listi često poročali. Oblasti so proti njemu organizirale posebne ekspedicije, toda vedno brez uspeha. Popa se je znal tako skriti, da ga nihče ni mogel izslediti. Smel se je torej prištevati med največje razbojnike, kar jih pozna novejša zgodovina.

Vendar je pretekli teden končno tudi njega doletela usoda. Preteklo sredo zvečer je prišel Popa preoblečen v orožniškega narednika h kmetu Maximu v vasi Sculeni in mu povedal, da prihaja po nalogu svojega poveljstva, da preišče njegovo hišo, ker se baje skriva v njej — razbojnik Popa. Naletel je slabo, kajti kmet, ki je Popa nekoč poprej že videl, je takoj vedel s kom ima opravka. Dovolil mu je vstopiti, istočasno pa je po ženi poklical tudi svojega soseda, ki se je Pope lotil. Razbojnik pa je bil zelo previden, in preden ga je napadalec pobil, ga je že ustrelil. Isto bi bil storil tudi z Maximom, da ni v usodnem trenutku skočila v sobo njegova pogumna žena, ki je Popi s sekiro razklala glavo.

Popa se je takoj zgrudil na tla in obležal mrtev. Vest, da je tolovaj ubit, se je naglo razširila po vsej okolici, in kmalu so prihiteli tudi orožniki, ki so ugotovili, da je ubiti razbojnik zares toliko let zaman zasledovani Popa. Junaška žena in njen mož bosta sedaj prejela visoko nagrado, ki je bila razpisana na glavo tega drznega razbojnika.

Spominjajte se CMD

Nesrečni dedič številnih milijonov

Smola ubogega Ignacija Rosenkranza.

V malem pruskem mestu Johannesburgu je živel siromašni trgovčič Ignacij Rosenkranz. Ubijal se je s svojo borno kramo, pa mu vse ni nič pomagalo: obogateti ni mogel. In tako se je zgodilo, da je vse svoje upe in nade postavil na eno samo kocko, na svojega bogatega sorodnika, ki je star, bolehen in docela sam živel v bližini Johannesburga. Pričakoval je pač, da starec kmalu umrje in mu kot edinemu sorodniku zapusti vse svoje veliko premoženje.

Od tedaj, ko je Naceta Rosenkranza, prevzela ta velika rešilna misel, se sploh ni več brigal za svojo trgovinico, ki je seveda pričela še bolj propadati. In tako je nekega dne moral zapreti branjarijo in naposled so mu prodali še staro bajto, v kateri je živel. Poslej se je moral preživljati s slučajnimi zaslužki. Čakal je na smrt svojega starega sorodnika, a ta le ni in ni hotel umreti.

Navsezadnje pa mora vendar vsak človek umreti, pa je umrl tudi Rosenkranzov sorodnik. Nace Rosenkranz je na vrat na nos hitel k njegovemu mrtvaškemu odru, kjer je pretakal grenke solze, saj že zaradi ljudi ni mogel pokazati, kako je srečen in vesel, da se mu je naposled le izpolnila tako dolgo negovana želja. In tam, ob mrtvaškem odru, je Nace Rosenkranz izvedel od priče, ki je sopodpisala oporoko, da je pokojnik zares določil njega za glavnega in edinega dediča številnih milijonov. To je bilo Rosenkranzu preveč. Polotila se ga je taka žalost zaradi prebridke izgube, da se je nezavesten zgrudil na tla. (Od veselja seveda.)

Sedaj je Nace Rosenkranz od jutra do večera in od ponedeljka do nedelje čakal, kdaj ga bo pozval sodnik, ki je imel urediti to zapuščinsko zadevo. Toda sodnik je imel mnogo dela in je Rosenkranzovo stvar odlašal. Njemu se pač ni tako mudilo kakor ubogemu Rosenkranzu. A prav to je bilo usodno.

Neke noči so sodnika obiskali tatovi, odnesli so razne stvari in med njimi — Bog si ga vedi zakaj — tudi oporoko Rosenkranzovega sorodnika. Edina nada so ostale še priče, ki so oporoko sopodpisale. Te so pri zaslišanju sicer izpovedale, da je pokojnik res zapustil vse svoje imetje Nacetu Rosenkranzu, a med tem se je izza johannesberškega plota pojavila spet nova nevarnost.

Od daleč nekod se je oglasil človek, ki je z veljavnimi dokumenti dokazal, da je v mnogo bližjem sorodstvu s pokojnikom kakor nesrečni Nace Rosenkranz in komplikacija je zrastla nad komplikacijo. Kaj bo sedaj storilo sodišče in kako bo razsodilo, še ni jasno, a gotovo je eno: Nace Rosenkranz iz Johannesburga ni bil rojen pod najsrečnejšo zvezdo, čeprav je bil njegov prednik morda celo sam veseli in bogati kralj David.

Tragedija slavne ruske pevke

Samomor Lidije Karanove in njenega moža.

V znanem floridskem kopališču v Miamiu se je te dni dogodila pretresljiva tragedija, ki je uničila dvoje mladih življenj. Znana operna pevka Lidija Karanova, ki je živela v srečnem zakonu z nekim bogatim bankirjem iz Filadelfije, je izvršila samomor, a njen mož si je iz obupa pognal kroglo v glavo.

Lidija Karanova je odšla v dvajseto nadstropje kopališkega hotela, v katerem je živela s svojim možem, se strmoglavila v globino in obležala mrtva na tleh. Med tem časom je bil njen mož vesel in veder v kopališču in ni niti slutil, kaj namerava njegova ljubljena žena. Ko so mu prišli povedat grozno novico, je molče odšel v svojo sobo, vzel samokres in se ustrelil.

S tem dvojnim samomorom se je zaključilo romantično življenje dvojice ljudi, polno ljubezni in čudnih naključij. — Pevka Karanova je mnogo pretrpela v svoji rani mladosti in tudi potem, dokler ni našla dobrega človeka, ki jo je rešil skrbi. Toda bilo je že prepozno. Prošlost ji je raztrovala živce in njene globoke potrtosti ni mogel ozdraviti noben zdravnik. Prignala jo je naposled do obupa in samomora.

Lidija Karanova je bila hčerka uglednega ruskega novinarja, ki je pred vojno živel in deloval v Moskvi. Kot otrok je bila srečna in preskrbljena z vsem, kar je potrebovala. Toda na nekem potovanju v Podonje, kamor je bil poslan kot poročevalec o priliki neke revolucije, je Lidijin oče zbolel za legarjem in umrl. Tako je dekle ostalo samo in nepreskrbljeno v življenju. Takrat je prvič obolela in bi bila gotovo podlegla težki duševni depresiji, da je ni slišal peti ameriški bankir Thomas Holl, ki se je takrat slučajno mudil v Rusiji. Lidija je kmalu nato postala njegova žena in se je preselila v Ameriko.

Na neki soareji jo je slišal znan ameriški operni pevec in se toliko zavzel zanjo, da jo je spravil k operi. Po dveh letih je mogla že z velikim uspehom nastopiti v Metropolitanski operi v Newyorku. Njena umetniška karijera je bil po splošni sodbi še ogromna, toda stara živčna bolezen ji je zastavila pot navzgor in jo pahnila v prerani grob. Njeno smrt obžaluje ves ameriški tisk.

Ni blazen.

Oče: Torej Vi, mladi gospod, bi radi poročili mojo hčer?

Snubec: Da, ampak poprej moram vedeti, če se v Vaši rodbini ni morda kdaj pojavil kak primer blaznosti?

Oče: Se ni pojavil in se ne bo; jaz Vam svoje hčerke ne dam!

Darujte za pomožno akcijo!

Currer Bell: 32

Lowoodska sirota

»Ne, gospod, na tej podlagi ne; toda na tem temelju, da ste čisto pozabili na plačo in da Vam je le do tega, ali je ali ni uslužbenka zadovoljna s svojo podrejenostjo, soglašam z Vami iz vsega srca.«

»In mi boste oprostili, kadar opustim kako konvencionalno formo in fraz, ne da bi mislili, da se to dogaja iz nespodobnosti?«

»Vem, gospod, da bi preprostega vedenja nikoli ne zamenila z nespodobnostjo. Prvo ljubim, drugi se svoboden človek ne bi rad podrejal, niti za plačo ne!«

»Nezmisel! Večina prosto rojenih bi se podredila čemurkoli za plačo. Zato pa sodite le o sebi in ne o splošnih stvareh, o katerih se Vam niti ne sanja! Sicer pa Vam za Vaš odgovor podajam roko, dasi je nepravilen, in sicer kolikor radi načina, toliko radi vsebine odgovora. Način je bil odkrit in pošten, kakor ga često ne najdeš; baš narobe, pretvarjanje, hladnost ali pa bedasto in sirovo nerazumevanje je navadna plača odkritosti. Niti tri nove vzgojiteljice od treh tisočev mi ne bi bile tako odgovorile, kakor ste to sedaj Vi storili. Toda ne hotel bi se Vam laskati. Če ste se vrgli po drugem kalupu kot večina, ni to Vaša zasluga. In morda sem prenagel v svojih zaključkih. Saj radi mene in po tem, kar o Vas vem, nemara niti niste boljša od drugih, morda imate neznosne napake, ki bi bile nekaka protiutež Vašim vrlinam.«

»Pri Vas je lahko ista stvar,« sem si mislila. Naline oči so se srečale, ko mi je bila ta misel šinila v glavo. Menda jo je bral v pogledu, ker je odgovoril tako, kakor da sem tudi govorila, ne le mislila.

»Da, da, prav imate,« je pokimal. »Tudi jaz imam mnogo napak. Vem to in ne trudim se, da bi jih omalovaževal, Vam zagotavljam. Bog sam ve, da mi ni treba drugih preostro soditi. Moral bi v lastnih prsih promatrati prejšnje življenje, dolgo vrsto činov, način svojega žita, potem bi se več ne rogal drugim, ampak sebi. Napotil sem se ali pravzaprav pognali so me — kot drugi grešniki pripisujem pol svoje krivice nesrečni usodi in raznim hudim oviram — v eno in dvajsetem letu na slabo pot in odtistihmal nisem nikoli več našel prave steze. Utegnil pa bi biti tudi čisto drug človek, lahko bi bil dober kot Vi in pametnejši kot Vi in skoro prav tako brez madeža. Zavidam Vam duševni mir, čisto vest, neomadeževano minulost. Deklica! Spomin brez madeža, brez očitkov mora biti razkošno bogastvo, neizčrpen vir najčistejše okrepitve, kajne?«

»Kakšna Vam je bila vest, ko ste šteli osemnajst let?«

»Tedaj je bilo še vse dobro: jasna je bila in zdrava, tedaj se še ni bila zaostala voda izpremenila v smrdečo mlako. Z osemnajstimi leti sem bil Vam enak, povsem Vam enak, Narava me je vobče ustvarila kot dobrega človeka, Miss Eyre, hotela je ustvariti človeka boljšega soja. A dobro vidite, da ni uspela. Morda mi porečete, da tega niste opazili, vsaj laskam si, da Vam čitam nekaj takega v očeh — mimogrede naj Vas posvarim, da pazite na to, kaj izražate s tem čutilom, prav dobro znam tolmačiti njega govor. — A zadajam Vam častno besedo: nisem podlež, kaj takega ne smete misliti o meni, tako slabega priimka mi ne smete vzdevati. Prepričan sem, da se mi je bolj zahvaljevati okoliščinam kot naravnim nagibom, da sem postal čisto navaden grešnik, ki se je uletel v vseh tistih ubogih malenkostnih razkošjih, s katerimi si krasijo življenje bogatini in ničvredneži. Ali se čudite, da Vam to priznavam? Vedite, da Vas bodo v bodoče znanci večkrat izbrali za neprostovoljno zaupnico svojih tajn. Kakor sem to jaz dognal, tako bodo tudi drugi ljudje ugotovili po nagonu, da Vam ni do pripovedovanja, marveč rajši poslušate, kar Vam drugi pripovedujejo o sebi. Tudi bodo ugotovili, da ne poslušate s hudobno porogljivostjo njih skrivnosti nego z naravnim sočutjem, ki pa nič manj ne tolaži in hrabri, ker je v izjavah zelo neusiljivo.«

»Kako pa veste to? Kako morete vse to misliti o meni, sir?«

»Vse to dobro vem, zato tudi lahko tako govorim, kakor bi zapisoval misli v dnevnik. Rekli boste, da sem moral biti močnejši od okoliščin. Prav imate, res je tako. Toda sami vidite, da nisem bil. Ko me je bila usoda udarila, nisem bil tako pameten, da bi miroval. Zdvajal sem — in nato sem se pokvaril. Kadarkoli kak grešen bedak izzove moj stud s svojimi nizkimi izgredi, ne maram samega sebe pohvaliti, češ, boljši sem od njega, ker moram priznati, da sva oba na enaki višini. Želim si, da bi bil ostal trden, sam Bog mi je priča, da je tako! Bojte se kesa, če Vas obhajajo izkušnjave, Miss Eyre! Kes je strup življenja.«

»Pokora, pravijo, je lek zanj.«

»Ni lek zanj. Poboljšanje je nemara edino zdravilo. In lahko bi se poboljšal, še imam dovolj moči za to — ko bi —. Pa kaj pomagajo take misli, ko sem tako obremenjen, zaprečen, proklet? A ker mi je sreča tako za večne čase zabranjena, imam pravico, da si izsilim v življenju toliko ugodja, kolikor le utegnem; in to si priborim, naj velja, kar hoče.«

»Potem se bodete še bolj izpridili, sir?«

»Mogoče. Toda kako neki, če si najdem sladko, nedolžno ugodje? In nemara si poiščem tako sladkega, tako presnega, kakršen je divji med, ki ga zbirajo na loki čebele.«

»Čebela Vas piči, med bo grenak, sir.«

»Kako veste to? Nikoli ga še niste poizkusili. Kako resno, kako slovesno gledate, a v tej stvari ste tako nevešči kot ta kameja!« Vzel jo je s police. »Nimate pravice, da mi propovedujete, Vi novinka, ki še niste prekoračili pragu življenja, in ki so Vam njega tajne povsem tuje.«

»Spominjam Vas le lastnih besed, sir. Rekli ste, da zmota povzroča kes, a kes ste proglasili za strup življenja.«

»In kdo govori zdaj o zmoti? Le težko je verjeti, da bi bila zmota misel, ki mi je bila puhnila v možgane. Prepričan sem, da je bila bolj navdahnjenje kot izkušnjava. Bila je zelo ugodna, zelo pomirjevalna — poznam to. Zda ponovno prihaja! To ni hudič, zagotavljam Vam, da ni! In ko bi bil, se je preoblekel v angela luči. Tako lepega gosta moram vpustiti, če mi trka na srce.«

»Ne zaupajte mu, gospod! To ni pravi angel.«

»Še enkrat: kako Vi to veste? Po kakšnem nagonu si dovolujete razlikovati podlega serafa iz brezna od sla izpred večnega prestola — zapeljivca in zvodnika od voditelja?«

»Sodila sem po Vašem licu, o gospod, ki je bilo v zadregi, ko ste rekli, da se Vam je tista misel obnovila. Čutim za gotovo, da Vas bo spravila v še večjo nesrečo, če se ji boste vdajali.«

»Nikdar! Prinaša mi najlepšo vest sveta. Končno pa Vi niste stražnica moje vesti. Zato pa le vstopi, dragi popotnik!«

Dejal je to tako, kakor bi govoril s prividom, nevidnim vsem očem razen njegovim. Potem je razširjene roke prekrižal na prsih, kakor bi hotel tisto tenjo objeti.

»No,« je povzel in me spet ogovoril, »sprejel sem romarja, ki je po mojem mnenju le preoblečeno božanstvo. In že zdaj mi je odleglo. Srce mi je bilo mrtvašnica; zdaj pa bo svetišče.«

»Da Vam povem resnico, gospod, prav nič Vas ne razumem. Ne morem Vam slediti v pomenku, preglobok mi je. Le nekaj vem: rekli ste, da niste tako dobri, kakor bi radi bili, in da obžalujete svojo nepopolnost; in nekaj še pojmem: rekli ste, da je omadeževan spomin večno prokletstvo. Meni se zdi, da bi se morali močno potruditi, potem bi čez nekaj časa postali tak, da bi bili lahko s seboj zadovoljni; in ko bi od današnjega dne naprej pazili na to, kar mislite in storite, bi v nekaj letih nagrmadili take spomine, da bi se jih veselili.«

»Pravilno mišljeno in dobro povedano, Miss Eyre; in v tem hipu tlakujem pot v pekel z energijo.«

»Gospod?«

»Polagam dobre sklepe, ki so trdni kot kamen. Veruje, druge prijatelje si izberem in druge posle bom opravljal, kot sem jih doslej.«

»In boljše?«

»In boljše — toliko boljše, kot čisto zlato nadkrilje trhlo trosko. Zdi se mi, da mi ne zaupate. O sebi ne dvomim. Vem, kaj je moj cilj, poznam svoj nagib. In zdaj izrečem zakon, ki ga ni moči izpremeniti, kakor bi bil zakon Medov ali Perzov: cilj in nagib sta poštena.«

»To ne moreta biti, saj bi bilo treba novega zakona, ki bi ju potrdil.«

»To sta, gospodična Eyre, dasi na vsak način potrebuje nov zakon. Neverjetno zapletene razmere zahtevajo neverjetne zakone.«

»Nevarno načelo je to, gospod, ker je takoj jasno, da bi se utegnilo zlorabiti.«

»Jezična modrijanka, tako je! Toda prisegam pri svojih penatih, da ga ne bom zlorabljal.«

»Človek ste, torej tudi zmotljiv.«

»Sem. Vi tudi — torej?«

»Zemeljsko in zmotljivo bitje bi se ne smelo prisvajati oblasti, ki se poveri le božanstvu in popolnosti brez nevarnosti.«

»Kako oblast?«

»Da se sme trditi tudi o čudnih in nezakonitih dejanjih: »Pravična so!««

»»Pravična so!« Da, da, to so prave besede; Vi ste jih izrekli.«

Ugoden nakup ostankov za obleke po 6,7,8 in 10 Din za meter!

Nadalje velika izbira za ženine in neveste po jako nizkih cenah v **„TEKSTILNEM BAZARJU“**

Maribor, Vetrinjska ulica štev. 15

Javna licitacija.

Več velikih slik vladarske hiše, stroj za rezanje repe in železni nagrobni križ se proda na javni licitaciji v tovornem skladišču na Glavnem kolodvoru v Mariboru dne 29. januarja 1932 ob 10. uri dopoldne. 300

Dražbeni oklic

V zapuščinski zadevi po gosp. Antonu Bräuerju, trgovcu z delikatesami v Mariboru se vrši v soboto, dne 30. januarja 1932 ob 2. uri popoldne v hiši Aleksandrova cesta 18/II. nadstr. prostovoljna dražba stanovanjske opreme in nekaterih vrednostnih predmetov.

Natančnejši pogoji se poizvejo v pisarni

dr. Blanke Oton, dr. Brandstetter Franc

odvetnika v Mariboru.

302

Razglas.

Iz konkurzne mase Mirko Herneta, trgovca v Mariboru, Vetrinjska ulica se proda vse blago en blok s stelažami vred za okroglo 16.000·— Din ter tudi terjatve napram dolžnikom za okrogli znesek par tisoč dinarjev (po dogovoru).

Vpogled seznamov in podajanja ofert pri podpisanemu najpozneje do 30. januarja 1932.

Konkurzni upravitelj dr. Faninger Rihard
advokat v Mariboru, Sodna ul. 14.

305

Zahtevajte povsod „Večernik“

Gospoda
sprejmem kot sostanovalca. Židovska ulica 12/I. 297

Inserirajte!

Gambrinova dvorana.
Prvovrstna domača hrana, kosilo in večerja Din 12.50. 301

Sofra
najpreglednejša kartoteka!
Soklič, Maribor Tel. 2510
10

Štampilje T. SOKLIČ Maribor Aleksandrova 43

zastopniki se sprejmejo

Postrežkinja
išče mesta za predpoldne. Naslov v upravi. 298

Stanovanje,
dve veliki solnčni sobi in kuhinja z vsemi pritiklinami, elektr. razsvetljavo in vodovodom, oddam mirni stranki s 1. februarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 295

Usnjeno rjavo ročno torbico,
prazno, sem zgubila v V. okraju. Najdite ja prosim, da jo odda v upravi Večernika. 282

Prvovrstni kosovec,
100 kg Din 40.— dostavljen v hišo. Trda in mehka drva. Kopališka ulica 20. 289

Dve opremljeni sobi,
solnčni, brez prahu in v bližini parka, oddam. Eno takoj, drugo s 15. februarjem. Vprašati Prešernova ulica 19. 294

Velik lovski pes,
rjavo tigrast, se je zatekel. Nagrada Din 200.—. R. Lirzer, tovarna stolov, Maribor, Cvetlična ul. 36. 303

Stanovanje,
dve sobi in kuhinjo, oddam s 1. februarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 296

Prodam otroški voziček
poceni. Jurčičeva ulica 1. Studenci.

Zaslužek ameriških zdravnikov.

Na nekem zborovanju v Newyorku so te dni ugotovili, da so ameriški zdravniki skupaj zaslužili lani tri in pol milijarde dolarjev. Vsak ameriški državljan je po tej statistiki plačal za zdravniške preglede 27 dolarjev.

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: JOSIP FR. KNAFLIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.